

SỞ NN VÀ PTNT QUẢNG NAM
**CHI CỤC TRỒNG TRỌT
VÀ BẢO VỆ THỰC VẬT**

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 55/TB-TT&BVTV

Quảng Nam, ngày 19 tháng 9 năm 2023

THÔNG BÁO

Hướng dẫn sản xuất và quản lý sâu, bệnh hại trên cây trồng vụ Đông

Sản xuất cây trồng vụ Đông thường gặp rất nhiều khó khăn do điều kiện thời tiết bất lợi (như mưa lũ, gió bão...) làm cho cây trồng dễ bị ngập úng, dập nát, sâu bệnh. Để giúp nông dân tổ chức sản xuất đạt hiệu quả, chủ động phòng tránh, hạn chế những thiệt hại do thời tiết và sâu, bệnh gây ra, Chi cục Trồng trọt và BVTV Quảng Nam hướng dẫn một số biện pháp sau:

1. Thời vụ và bố trí cây trồng

Thời vụ sản xuất cây vụ Đông bắt đầu từ tháng 9 - 11 dương lịch; tùy theo từng loại cây trồng, vùng đất mà bố trí thời vụ sản xuất phù hợp. Cụ thể như sau:

- Vùng cát: Ưu tiên bố trí nhóm cây họ hành (kiệu, hành, nén); cây họ thập tự (cải xanh, cải củ, xà lách...); cây hoa (lay ơn, lily, cúc)...
- Vùng gò đồi: Bố trí được nhiều loại cây trồng như rau ăn lá, ăn quả, đậu đỗ, bầu bí, khoai lang, khoai môn,...
- Vùng đồng bằng: Trên đất lúa chân cao, đất vườn, đất màu, bố trí sản xuất khoai lang, các loại rau ăn lá, củ, quả...

2. Các biện pháp kỹ thuật

2.1. Làm đất

Để đảm bảo cho việc thoát nước tốt, đất trồng cần phải lên luống cao; dùng rơm rạ che phủ mặt luống nhằm giảm tác động của hạt mưa khi trời mưa lớn, tránh cây bị vùi lấp. Chú ý, không nên làm đất quá nhuyễn nhằm tránh hiện tượng dí chặt, nghẹt rễ, ảnh hưởng đến sinh trưởng phát triển của cây trồng.

2.2. Chuẩn bị giống

- *Chọn giống*: Chọn giống có thời gian sinh trưởng ngắn; giống có chất lượng, nguồn gốc xuất xứ rõ ràng (có ngày sản xuất, hạn sử dụng...); hoặc những giống có chất lượng do nông dân tự để giống, đảm bảo tỷ lệ nảy mầm cao.

- *Sản xuất cây con*: Bên cạnh gieo trực tiếp lên ruộng sản xuất, trường hợp gặp điều kiện thời tiết không thuận lợi cho việc gieo trồng, để giúp cây trồng sinh trưởng thuận lợi ở giai đoạn cây con và rút ngắn thời gian sinh trưởng trên đồng ruộng... có thể áp dụng biện pháp ươm cây con trong bầu, trong vườn. Riêng đối với một số vùng ngập lụt, để đảm bảo thời vụ sản xuất sớm các loại rau họ bầu bí (khổ qua, các loại bí), cây họ cà (ớt, cà chua, cà tím...) trước khi trồng ra ruộng cần tạo bầu ươm cây giống để cây lớn, đầy đủ

dinh dưỡng trong thời gian đầu nhằm tránh được giai đoạn mưa lớn gây ngập úng, sau đó trồng ra ruộng.

2.3. Trồng và chăm sóc

- *Làm giàn che*: Trong điều kiện cho phép, những thời điểm mưa nhiều nên trồng rau có sử dụng nhà lưới, giàn lưới hoặc các loại giàn che bằng liếp, lá, rom rạ để che mưa gió, chống đổ ngã, dập nát cho cây; khi thời tiết tạnh ráo thì cuộn lưới, tháo mái che để cây quang hợp tốt. Nếu dùng giàn che bằng lưới nên dùng loại lưới màu trắng vừa giảm tác hại của hạt mưa, vừa có ánh sáng cho cây phát triển.

- *Bón phân*: Ưu tiên bón phân chuồng, phân hữu cơ hoai mục, bánh dầu... và bón đủ lượng vô, lân, kali; bón phân cân đối và đầy đủ giúp cây khỏe mạnh, tăng sức chống chịu với điều kiện bất lợi do thời tiết và sâu bệnh gây ra.

- *Làm cỏ, vệ sinh đồng ruộng*: Thường xuyên dọn sạch cỏ dại để hạn chế việc tranh chấp dinh dưỡng và ánh sáng, tạo sự thông thoáng giúp cây trồng quang hợp tốt và hạn chế sâu bệnh hại phát triển. Sau khi thu hoạch, cần dọn sạch tàn dư cây trồng để hạn chế nguồn sâu, bệnh lây lan cho vụ kế tiếp, đặc biệt đối với những loại rau ăn lá thu hoạch theo lứa, kỳ.

- *Tiêu thoát nước*: Sản xuất cây vụ Đông thường bị ảnh hưởng của mưa bão, trong khi đó, đa số các loại rau màu đều không chịu ngập úng, đặc biệt là giai đoạn cây con. Do vậy, thường xuyên nạo vét hệ thống rãnh tiêu thoát nước, nhất là sau các trận mưa to cần khơi thông mương rãnh để nước thoát nhanh, không để ngập úng trong thời gian dài cây dễ bị thối rễ; tranh thủ thời tiết tạnh ráo xới xáo phá váng giúp cây sinh trưởng thuận lợi.

2.4. Phòng trừ sâu, bệnh hại

Thường xuyên thăm vườn ươm, ruộng sản xuất để phát hiện sớm các đối tượng sâu, bệnh gây hại và có biện pháp xử lý kịp thời.

- *Đối với các loại sâu hại*: Hạn chế tối đa việc phun thuốc Bảo vệ thực vật (BVTV), chỉ phun thuốc khi mật độ sâu đến mức có khả năng gây ảnh hưởng đến sinh trưởng phát triển của cây trồng. Riêng với nhóm chích hút (rệp, rầy...) thường gây hại theo từng chòm, nên khoanh vùng những chòm bị hại để xử lý, tránh sử dụng thuốc tràn lan trên đồng ruộng. Đối với ruồi đục lá, cần thu gom các lá già, lá bị hại đem chôn đốt, tiêu hủy để tiêu diệt nguồn gây hại.

- *Đối với bệnh hại*: Để quản lý tốt bệnh hại, cần tăng cường các biện pháp canh tác như xử lý đất bằng vôi trước khi trồng, lên luống cao, thoát nước tốt, tăng cường bón phân hữu cơ... Thu dọn và tiêu hủy tàn dư cây bệnh để tránh sự lây lan. Phun thuốc khi bệnh mới xuất hiện và có khả năng phát sinh, phát triển mạnh.

Lưu ý: Khi dùng thuốc BVTV phải sử dụng các loại thuốc có trong danh mục thuốc được phép sử dụng, ưu tiên sử dụng các loại thuốc thảo mộc, thuốc sinh học, thuốc có thời gian cách ly ngắn để tránh gây ngộ độc cho người tiêu

dùng và khi phun phải tuân thủ theo nguyên tắc 4 đúng (Đúng thuốc, đúng nồng độ - liều lượng, đúng lúc, đúng kỹ thuật).

Trên đây là hướng dẫn một số biện pháp kỹ thuật sản xuất, quản lý sâu, bệnh gây hại trên cây trồng vụ Đông, kính đề nghị Phòng Nông nghiệp và PTNT/Phòng Kinh tế, Trung tâm KTNN các huyện, thị xã, thành phố hướng dẫn nông dân triển khai thực hiện./.

Nơi nhận:

- Sở NN & PTNT (B/c);
- Phòng NN & PTNT/KT các huyện, TX, TP;
- Trung tâm KTNN các huyện, TX, TP;
- Lãnh đạo Chi cục;
- Lưu: VT, KT.

KT. CHI CỤC TRƯỞNG
PHÓ CHI CỤC TRƯỞNG

Nguyễn Thị Sương